

Rekursní soud rekursu povinné strany vyhověl a návrh na povolení exekučního vyklízení zamítl a to podstatně z toho důvodu, že »z obsahu zpátečního lístku není patrné, že jde o dopis, kterým právní zástupce vymáhající strany dává jménem majitelů domu výpověď povinné straně z bytu, neboť zásilka označena jest pouze jako dopis bez označení výpovědi.«

Nejvyšší soud vyhověl však dovolacímu rekursu vymáhající strany a obnovil usnesení prvního soudu a v důvodech svého rozhodnutí uvedl toto:

»Vymáhající věřitelé přiložili k exekuční žádosti jako listinný důkaz o tom, jakého obsahu mimosoudní výpověď byla a že byla povinné straně včas doručena, opis výpovědi s potvrzením advokáta, že opis souhlasí s prvopisem, a zpáteční lístek, opatřený podpisem povinné strany.

Tato v rekursu namítala bez bližšího odůvodnění, že není listinami prokázáno, že jí výpověď byla doručena a kdy se tak stalo.

Uvážili-li se, že nejde o podací lístek, nýbrž o lístek zpáteční, na němž jest zásilka označena jako dopis odeslaný Dr. V. D. ml., advokátem v B., právním to zástupcem vymáhajících věřitelů, že dopis byl adresován povinné straně, že zásilka byla podána na poště téhož dne, kterým jest datována písemná výpověď v opise k exekuční žádosti přiložená (28. června 1935) a že příjem této zásilky dne 29. června 1935 jest potvrzen podpisem »M. Z.« (t. j. jménem povinné strany), nelze o průvodní moci dotčeného zpátečního lístku pochybovati, i když z něho není patrný obsah dopisu, jehož se týká.

V příčině poslední okolnosti se podotýká, že i kdyby odesílatel uvedl na zpátečním lístku obsah odesílaného dopisu, nemohl by tento listinný důkaz tím nabýti větší průvodní moci, ježto z potvrzení poštovního úřadu o příjmu takového dopisu k dopravě by nebylo lze usuzovati na úřední potvrzení správnosti údajů odesílatele o obsahu tohoto dopisu.

Bylo proto dovolacímu rekursu vyhověti a usnésti se, jak se stalo.«

(Usnesení nejvyššího soudu v Brně ze dne 16. dubna 1936, čj. R I 308/36-1.)

JUDr. Václav D r t i n a ml.

Pojem orgánů podniku podle § 486 c) tr. z. a rozsah jejich trestní odpovědnosti; tato odpovědnost nepomíjí prohlášením konkursu na jmění podniku, jehož jsou orgány. — Nejde o zločin poškození cizích věřitelů podle § 205 b) tr. zák., nýbrž o přečin nadřžování věřiteli podle § 485 tr. z., nadřžoval-li orgán podniku jeho věřiteli, aby tento uplatněním pohledávky, které není, obdržel v rámci své

pravé pohledávky v konkursním řízení na škodu jiných věřitelů více, než by jinak na něho připadlo, nerozhoduje, jakými prostředky se nadržování věřiteli děje.

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl zmateční stížnosti obžalovaného J. Z. do rozsudku krajského soudu v O. ze dne 25. října 1935, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem podle §§ 5, 8, 205 b) tr. z., zrušil napadený rozsudek co do obžalovaného J. Z. v důsledku jeho zmateční stížnosti a co do obžalovaného K. Z., jenž byl tímž rozsudkem uznán vinným zločinem podle §§ 8, 205 tr. z., podle § 290 tr. ř. a uznal právem, že obžalovaný J. Z. je vinen přečinem nadržování věřiteli podle § 485 tr. z. a obžalovaný K. Z. přečinem spoluviny na přečinu nadržování věřiteli podle §§ 5, 485 tr. z.

Z d ů v o d ů :

Podle skutkových zjištění napadeného rozsudku, z nichž je při zkoumání oprávněnosti uplatňovaného hmotně právního zmatku čís. 10, § 281 tr. ř. vycházeti (§ 288 tr. ř.), byl stěžovatel J. Z. disponentem podniku H-ské závody, akciová společnost v Č., a podle organizace tohoto podniku připadal mu účetní a kontrolní odbor v ředitelstvu. Dne 16. května 1934 byl na jmění uvedené firmy uvalen konkurs. Brzy po tomto dnu navrhl stěžovatel J. Z. spoluobžalovanému K. Z., který měl za H-skými závody pohledávku asi 106.000 Kč, aby v úpadkovém řízení, pokud se týče v případě nuceného vyrovnání uplatnil pohledávku vyšší, aby tak dostal vyšší podíl a byl tím odškodněn. K. Z. na návrh stěžovatelův přistoupil. Podle dohody obou obžalovaných vystavil čtyři fingované účty za zboží, které H-ským závodům ve skutečnosti nedodal, na celkovou částku 137.088 Kč a odevzdal je stěžovateli. V konkursním řízení přihlásil pak obžalovaný K. Z. na místo pravé pohledávky asi 106.000 Kč pohledávku 245.719 Kč 25 h. Při první schůzi věřitelů dne 1. června 1934, které se zúčastnili K. Z. i J. Z. a na níž úpadkyni zastupoval její ředitel B. P., uznal posléze uvedený pohledávku K. Z-ovu 245.719 Kč 25 h v celém rozsahu za pravou. V této schůzi věřitelů byl zvolen obžalovaný K. Z. členem věřitelského výboru. Ve schůzi tohoto výboru bylo usneseno, aby byla sestavena účetní rozvaha úpadkyně a zjištěn její majetkový stav podle obchodních knih. Prací touto byl pověřen bývalý účetní H-ských závodů H. a spoluobžalovaný K. Z. byl určen za jeho pomocníka. K. Z. si přibral za poradce při provedení tohoto úkolu obžalovaného J. Z., který takto získal přístup k obchodním knihám úpadkyně. J. Z. nadiktoval pak H. ony čtyři fingované účty, jež zatím adjustoval, k zaknihování, takže zápis v knihách dlužnické firmy byl uveden ve shodu s výpisem z obchodních knih obžalovaného K. Z. předloženým soudem. Na základě přihlášky K. Z. byla jeho pohledávka i při zkušebním roku dne 1. září 1934 uvedena v seznamu věřitelů

v plné částce 245.719 Kč. Nedošlo však tehdy pro množství pohledávek k jejímu zkoumání. Zatím vyšel čin obžalovaných prozrazením najevo, a bylo proti nim zavedeno trestní řízení. Při pozdějším roku byla pohledávka K. Z. konkursním správcem uznána jen částkou 106.669 Kč 85 h.

Nalézací soud podřadil tento skutkový děj, pokud jde o obžalovaného K. Z., pod skutkovou podstatu §§ 8, 205 b) tr. z., a pokud jde o stěžovatele J. Z. pod §§ 5, 8, 205 b) tr. z. Zmateční stížnosti obžalovaného J. Z., napadající toto právní posouzení zmatkem čís. 10, § 281 tr. z., nelze upříti oprávnění.

Sluší především předeslati, že nesprávný je názor nalézacího soudu, že obžalovaný J. Z. nebyl v době činu orgánem podniku H-ské závody, akciová společnost v Č. Orgány je rozuměti osoby, které jsou podle zákona nebo stanov oprávněny jednati za hromadnou (právníckou) osobu. Podle zjištění rozsudku byl obžalovaný J. Z. disponentem akciové společnosti H-ské závody a členem ředitelstva. Ředitelství akciové společnosti je významným orgánem společnosti. Důvodvá zpráva k čís. nař. z 10. prosince 1914 (Denkschrift 188) jmenuje zvláště jako orgány členy ředitelství a správní a dozorčí rady. Trestně odpovědnou jako orgán [§ 205 a), odst. 3. a § 486 c) tr. z.] je osoba, která, jednajíc jako orgán, se dopustila trestné činnosti; nerozhoduje při tom ani, zda k onomu jednání byla oprávněna čili nic. Podléhá proto odpovědnosti i tehdy, když překročila stanovami určené meze své působnosti (rozhodnutí čís. 3005 Sb. n. s.). Tato odpovědnost nepomíjí ani vyhlášením konkursu. Skutečností vyhlášení konkursu nad jměním H-ských závodů nepřestal býti J. Z. disponentem H-ských závodů, neboť vyhlášení konkursu nemělo za následek zánik služebního poměru, jak plyne z ustanovení § 27 konk. řádu. Stejně tak nezaniklo vyhlášením konkursu jeho členství v ředitelstvu (čl. 244 obch. zák.). Předpis § 28 konk. řádu, jehož se dovolává první soud, netýká se vůbec zákonných nebo statutárních orgánů hromadných (právníckých) osob, nýbrž předpis ten stanoví, že zanikají příkazy (pověření) a plné moci, jež byly uděleny třetími osobami úpadci, nebo jež tento k jednotlivým obchodům nebo jednáním třetím osobám udělil, resp. jež udělili takto zákonní či statutární orgánové nefysického dlužníka, za něhož jednají.

Podle rozsudkových zjištění výše uvedených směřovala činnost obžalovaného J. Z., jenž byl orgánem H-ských závodů, k tomu, aby v době, kdy H-ské závody upadly v platební nezpůsobilost, poskytl jejich věřitel K. Z. výhodu, spočívající v tom, že týž měl v rámci své pravé pohledávky (asi 106.000 Kč) obdržeti v konkursním řízení více, nežli by jinak bylo na něho připadlo, čímž ovšem jiní věřitelé měli býti poškozeni. Tím, že K. Z. přihlásil k úpadkovému řízení podle návrhu obžalovaného J. Z. též fiktivní pohledávku, zmenšil sice na oko jmění úpadkyně, zvětšiv její pasiva, leč toto fiktivní zmenšení jmění podle úmyslu obžalovaných se stalo k tomu účelu, aby pravá pohledávka vě-

řitele K. Z. byla uspokojena ve větší míře, nežli by se jinak bylo na ni dostalo. Čeliti jednání dlužníka k takovému nadřezování některému věřiteli ke škodě jiných věřitelů, je úkolem § 485 tr. z. (srovnej rozh. čís. 1658, 1957, 2123 Sb. n. s.), jenž nerozeznává, jakými prostředky se nadřezování věřiteli děje (rozh. čís. 2503, 3801 Sb. n. s.).

Při správném právním posouzení věci měl nalézací soud podřaditi trestný skutek obžalovaného J. Z. pod skutkovou podstatu § 485 tr. z. Podřadil-li jej pod přísnější ustanovení §§ 5, 8, 205 b) tr. z., zatížil rozsudek zmatkem čís. 10 § 281 tr. ř.

Obžalovaný K. Z. vzal zmateční stížnost zpět. Zrušovací soud se však přesvědčil při poradě o zmateční stížnosti spoluobžalovaného J. Z., že bylo použito zákona nesprávným jeho výkladem i v neprospěch obžalovaného K. Z. a že i co do něho je rozsudek stížen hmotněprávním zmatkem podle čís. 10 § 281 tr. ř. Podle rozsudkových zjištění výše uvedených a při správném použití zákona byl skutek tohoto obžalovaného ke skutku spoluobžalovaného J. Z. v poměru naznačeném v § 5 tr. z. Bylo proto podle § 290 tr. ř. rozsudek i co do tohoto obžalovaného zrušiti jako zmatečný a uznati ho vinným přečinem podle §§ 5, 485 tr. z. Na případ tohoto obžalovaného nelze použiti předpisu druhé věty § 485 tr. z., ježto způsob, jakým tento obžalovaný podle skutkových zjištění výše uvedených hleděl získati prospěch ke škodě jiných věřitelů, nepohyboval se v mezích zákonem dovolených, nýbrž vybočoval daleko z mezí toho, co uvedený předpis zákonný prohlašuje beztrestným.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 15. září 1936, Zm II 95/36, čís. 5673 Sb. n. s.)

Nejde o údaje učiněné »za účelem soutěže« podle § 27 zákona čís. 111/1927 Sb. z. a n., jestliže nesměřovaly k tomu, aby bylo postavení zlehčovaného podniku zeslabeno v soutěži, nýbrž staly se jen ze sociálních důvodů, k hájení zájmů dělnictva organizací k tomu povolano.

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmateční stížnost soukromého žalobce do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 7. května 1936, jímž byl obžalovaný podle § 259, čís. 2 tr. ř. zproštěn obžaloby pro přečin zlehčování podle § 27 zákona proti nekalé soutěži.

Z d ů v o d ů:

Neobstojí výtky učiněné rozsudku s hlediska zmatku podle § 281, čís. 9 a) tr. ř.

Soud neuznal obžalovaného vinným přečinem zlehčování podle § 27 zák. proti nekalé soutěži z toho důvodu, že dospěl k závěru, že v souzeném případě není dán jeden z podstatných zákonných znaků tohoto přečinu, totiž, že údaje obžalovaného o pomě-